

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO XXXIV (28)

Štev. (No.) 16

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

17. aprila 1975

Ne stojmo ob strani

(Misli iz govora Pavla Fajdige na proslavi 14. obletnice blagoslovitve Slovenskega doma v San Martinu.)

14. obletnico blagoslovitve svojega slovenskega doma obhajate danes. Najiskrenejše čestitke vsej sanmartinski slovenski soseki za ta praznik! A samo to bi bilo veliko premalo.

Gre namreč za dejstvo, da doba 14 let naporov in dela slovenskega človeka na tem kraju, v tem domu, v tem središču slovenstva, ni stvar, ki bi jo bilo mogoče preiti z bežnim spominom, morda še z nazdravjem ob kozarcu vina in kratkim vzklikom: živijo! Stvar je globlja, sega prav v bistvo naše slovenske podjetnosti in narodne zavednosti. Obe se prepletata v naši zgodovini, pa naj slovenski človek živi na domačih tleh, ga zanese življenje s trebuhom za kruhom v tujino ali pripadnost krščanskemu pogledu na svet, kakor se je z nami zgodilo pred 30 leti.

Prvo, kar storimo: organiziramo se, za skupni in za posamični blagor. Naša skupnostna zavest je bila in je in bo gibalo naših načrtov in iz njih izpeljanih dejanj in storitev. Naši domovi — tu, v San Martinu, vaš dom — imajo korenine v tej naši pristni slovenski lastnosti. Zato smo po 14 letih danes tu zbrani, zato smo po 30 letih zdomstva še vedno tu in prav taki — vsaj večina — kakor smo bili, ko smo stopili na svobodna ameriška tla.

Ohranjujemo in nadaljujemo tradicijo, svojo slovensko tradicijo, da jo izročimo bodočim rodovom. 30 let za nami nam je pobuda za leta, ki so pred nami, ki prav tako čakajo na naše delo, na naše napore, našo zavednost, naše slovenstvo.

Ko omenjamo 30 let svojega obstoja v svobodnem svetu, se nam spomin vrača na majske dni 1945: Vzklicali smo svobodni Sloveniji 3. maja, ponižani smo se poslavljali od domovine, zajokali smo nad največjo narodno žrtvijo naše zgodovine: 12.000 mož slovenske narodne vojske. Toda „Za mrtve ne bodi mrtev!“, ta poziv je geslo našega dela, našega osebnega in narodnega dela, naše politične emigracije. Žrtev naših mož in fantov je zgodovinska krivda, ki kriči po sodbi in kazni tistih, ki so jo izvršili. Leta, ki minevajo, je ne izbršijo, zob časa je ne razje. Zato smo mi tu, da se to ne zgodi. Kdor drugače dela, samemu sebi tepta čast in dostojanstvo.

Iz te preteklosti smo v sedanosti. Obe sta naši. Iz obeh si gradimo bodočnost, bodočnost pogojeno na obeh. Slovenija v svetu, ki jo gradimo, temelji na obeh. Ni druge možnosti, nimamo druge izbire. Tudi naši nasprotniki ne.

Slovensko je naše zdomstvo, slovensko je naše zamejstvo in slovenska je zemlja pod Triglavom. Trojnost v enotnosti, Slovenija v svetu. Iz enakih in istih narodnih prvin se borimo na tri različne načine za isti cilj: za svobodo.

Zdomstvo, ki smo mi, je edino svobodno v svojih mislih, besedah in dejanjih. Zato svoboda v slovenskem narodu ni zamrla, ker ima slovenski narod zdomstvo. Ali se v polnosti zavedamo te naše blaginje, te naše sreče in zato te naše odgovornosti?

Zamejstvo misli svobodno, svoboda besed in dejanj pa ima okrnjeno. Zato smo mi tu, da mu stojimo ob strani. Na pozive naših zamejskih rojakov: „Podprite nas!“ odgovarjamo z dobrohotnim spremljanjem vsega boja za obstanek, z nasveti, če se nam zdi, da bi jim bili koristni in ostvarljivi. Celo molk je več vreden zanje, kakor pa metanje polen in očitki napak iz varnih prekoceanskih daljav.

Slovenski človek doma pa skriva svoje misli globoko vase, beseda mu je zamrla na ustih, načrti čakajo na dejanja, ki jih zvezane roke ne morejo ustvariti. Enostranjska ideološka enoličnost je pristna podoba enoličnosti sov-

SLOVENSKA SKUPNOST V GORICI

(Od našega dopisnika v Gorici)

Ob koncu letošnje zime in ob ob nstopu pomladi smo lahko na Goriškem zabeležili tudi novo pomladno prebujenje v narodno-političnem življenju slovenske manjšine! Demokratični Slovenci na Goriškem so se namreč odločili, da dajo novo podobo in vlijejo novih sil svojemu političnemu življenju. Pri tem so imeli in imajo odločilno vlogo predstavniki naše mlajše politične generacije, ki se zaveda, da je treba seči po novih prijemih in modernejših sredstvih za učinkovito politično akcijo med Slovenci na Goriškem. Tako je prišlo pred dobrim mesecem do ustanovitve nove politične formacije demokratičnih Slovencev v Gorici, t. j. do „Slovenske skupnosti.“ Ta je torej zamenjala dosedanjo politično formacijo SDZ (Slovensko demokratsko zvezo), ki je vse od konca vojne sem uspešno vodila narodno politično borbo goriških Slovencev za dosego svojih pravic.

Zakaj pa je prišlo do te spremembe? Nekaj let po koncu druge svetovne vojne so v Gorici ustanovili SDZ, ki je bila sestavljena iz dveh skupin: katoliške (Slovensko ljudsko gibanje) ter laične (Slovenske demokratske skupnosti - SDS). Krovna organizacija SDZ je v javnosti odločno zagovarjala potrebo goriških Slovencev, njihov demokratične ideale v boju proti vsakemu totalitarizmu, tako rdečemu kot črnemu, ter nastopala na volitvah s simbolom lipove vejice. To vse do letos, ko je prišlo do novih organizacijskih oblik in ustanovitve Slovenske skupnosti.

Poudariti moramo, da so tej reorganizaciji imeli glavno težo prav pristaši SLG, torej katoliške struje v prejšnji SDZ. Pri tem pa jih niso vodile nikake integralistične težnje, pač pa le trdna zavest, da je treba dati dosedanjemu delu nove oblike. S pripadniki laične skupine (SDS) so se dobro leto dni

razgovarjali o prepotrebni pozitivni dela in novih strukturah, na katerih naj se osnuje naša politična organizacija. Na žalost pa niso našli pri tej skupini zaželenega odziva, ki je med drugim — resnici na ljubo povedano — tudi zelo majhna in predstavlja bolj nekako omizje kot pa organizirano skupnost. Odtod torej končna odločitev za izstop SLG iz SDZ in s tem seveda razpust SDZ ter ustanovitev Slovenske skupnosti.

Pri vsem tem je treba še poudariti, da je vse pripadnike politične reorganizacije vodila tudi želja po tesnejši povezavi s sorodno demokratično politično organizacijo na Tržaškem, s Slovensko skupnostjo v Trstu. Prav na ta način bo sedaj možna še vse večja in tesnejša povezava med obema istoimenskima strankama na deželni ravni in s tem tudi večje jamstvo za prodor na deželni ter vsedrjavni ravni. V skupnosti je namreč moč!

Vsi dobromisleči demokratični Slovenci se zavedamo velike važnosti ustanovitve Slovenske skupnosti v Gorici. Zato pa tudi z bolejšjo beležimo in jemljemo na znanje lažnive in krivične obrekvalne izjave ter naravnost žaljive trditve nekaterih vodilnih predstavnikov laične skupinice, ki se sedaj poslužijo najbolj grobih laži in fantastičnih obtožb, da bi le oblatila to novo in obetajočo politično organizacijo. Slovenska skupnost v svojem programu odločno zagovarja demokracijo in politični pluralizem ter zavrača vsak totalitarizem. Ljudje v Slovenski skupnosti niso nikakoli plačanci ljubljanskega ali beograjskega režima, ampak se idealno in nesebično žrtvujejo za blagor slovenske manjšine v Italiji. In prav masoven odziv na obeh prvih občnih zborih Slovenske skupnosti ter pozitiven odziv v naši širši javnosti je dokazal, da je pot, ki smo jo demokratični Slovenci na Goriškem sedaj ubrali, poštena in prava.

A. B.

Avstrija spoznava svoj greh?

„DIE FURCHE“ O KOROŠKIH SLOVENCIH

Vsa slovenska javnost je dobro seznanjena s krivicami, ki se gode Slovincem na Koroškem s strani večinskega nemško govorečega prebivalstva in s privoljenjem, če ne sodelovanjem avstrijske vlade in po rajej vsega avstrijskega prebivalstva. Jasen namen pomenčenja, kršitve državne pogodbe, nameni in grožnje preštevanja, vse to je vsakdanji grenak kruh tistih, ki jim je slovenska beseda draga in slovensko narodno čutenje sveto. To je prišlo zlasti do veljave pred zadnjimi volitvami, na katerih so Slovenci nastopili z lastno listo za deželni zbor.

Večkrat je padlo vprašanje, ali je avstrijska javnost dobro poučena o razmerah na Koroškem in ali se s temi razmerami in s postopanjem zvezne in deželne vlade strinja. Vsaj delom odgovor smo našli v dunajskem tedniku „Die

raštva pekla. V družbi, ki malikuje zločin, za človeka zdrave pameti ni mesta.

Ali se v takih razmerah, v katerih živita zamejstvo in domovina, mi zavedamo svoje odgovornosti do njiju in za njiju?

Če ne, nam ni pomoči. Če da, potem ne stojmo ob strani!

V 30 letih svobode smo si ustvarili narodni in gospodarski potencial, ki ne sme ostati sebično neizkoriščen za naše brate v zamejstvu in doma. Gospodarski potencial, ki mora iz sebe dajati za naš politični potencial, kateri bo toliko močnejši, kolikor večji bo naš čut dolžnosti za narodno delo, za naš materialni in duhovni narodni davek. Če se torej zavedamo svoje odgovornosti za Slovenijo v svetu, potem ne stojmo ob strani, temveč strnimo se v enoto, v kamenito gmoto — sovrag ob nas razbil si bo glavo!

Tako nam Bog pomagaj!

Perú honrado en Moscú y Praga

El órgano oficial del movimiento comunista internacional de obediencia soviética "Problemas de la Paz y del socialismo", dirigido por un equipo enviado de Moscú y publicado en Praga, procedió a una innovación a partir de enero de 1975: presenta en sus columnas la entrevista con un jefe de Estado cuya política es sostenida por Moscú. En el primer número (enero) ese honor fue otorgado al general Gomez, presidente de la República portuguesa, mientras en el segundo (febrero) figuraban dos entrevistas: una del general Juan Velasco Alvarado, presidente de la República peruana, y otra de Yasser Arafat, presidente de la Organización de Liberación de Palestina (O. L. P.).

La del general Velasco comienza con una elogiosa fórmula. Esta: "El mundo entero tiene la mirada puesta en las profundas transformaciones que han iniciado el pueblo y el gobierno revolucionario de las Fuerzas Armadas del Perú". Elogio que caía mal, ya que coincidía con las manifestaciones de descontento y la represión en Perú, que todo el mundo conoció.

El interview del general Velasco se compone de tres preguntas-respuestas, totalmente satisfactorias para la revista de Praga. La primera enumera los "enemigos de la revolución peruana". La segunda se refiere a la política extranjera del Perú, el presidente-general aprovecha la ocasión para felicitarlo de la cooperación con el bloque soviético.

En fin, la tercera concierne a la política peruana en Latinoamérica y en la respuesta del presidente-general se hace una defensa de Cuba.

Después de su fracaso en Chile, no queda a los soviéticos (aparte de Cuba) más que un país en el que, como dicen, de desarrolla un "proceso revolucionario", por lo que no puede sorprender en que lo apoyen.

Marko Podbregar

(1)

Smo pred zatonom italijanske Krščanske demokracije?

Italijanska demokršćanska stranka je utrpela leta 1974 poraz za porazom (poraz pri ljudskem glasovanju o razporoki, neuspeh pri volitvah v Sardiniji, poraz v številnih občinah pri upravnih volitvah itd.).

Politični komentatorji njej nasprotnih strank javno napovedujejo njen razkroj in popoln polom pri prihodnjih volitvah.

Demokršćanska stranka v Italiji — tako je pisal politični urednik Revije Espresso 24. nov. 1974 — ki je bila nosilni steber italijanskega političnega sistema v zadnjih tridesetih letih, — je v krizi in vedno bolj popušča kakor lok na mostu, ki ga je razjedal čas. Njen naklon v brezno se vedno bolj veča, drobno škripanje je postalo plaz. Pri volitvah se je pokazalo, da je padeo italijanski demokršćanski bogov nezizogiben.

Ne gre za va občasne dogodke, ampak za zgodovinska dejstva: V Gornjem Poadižju je izgubila 1/5 svojega volivstva, v Avelinu 10%, v občinah okrog Milana 20%. Ta stranka je imela nadvladujočo funkcijo v italijanskem političnem življenju, zato konec te hegemonije ne bo preprost in brez bolečin.

Sociolog Alberoni je pisal v Corriere della Sera (1. 7. 1974) o zatonu katoliške stranke kot nadvladujoče sile v italijanskem političnem sistemu.

Potrdilo za to propadanje demokršćanske stranke je našel v dejstvu, da ji več ne uspe nastopati kot stranka srednjih slojev, ki so sedaj vsi v sindikatih, — s kulturnega vidika pa so postali laicisti, tako da jih ne povezuje več katoliški ideološki cement, kakor se je to svoj čas dogajalo pri malomeščanstvu, kmetih in katoliških delavcih.

Pisec je v svojem drugem članku (29. 11. 1974) nadaljeval svojo oceno in trdil, da je bila italijanska demokršćanska stranka še l. 1965 stranka vernih ljudi, ki so jo podpirali vzporedno katoliške organizacije (Katoliška akcija, Zveza katoliških vseučiliščnikov, Zveza katoliških delavcev, Kmečka zve-

Kot pravi „Die Furche“, bi morali tudi v primeru, da bi vprašanje manjšine rešili v omejenem okviru, skupaj s predstavniki manjšine, zdaj na Koroškem izkoreniniti tistega „hudobnega duha, ki je očitno zajel del večine,“ saj v nasprotnem primeru nihče ne zagotavlja, da postavljenih dvojezičnih krajevnih oznak ne bodo ponovno odstranili.

Takšno je mnenje tednika „Die Furche“. Vprašanje je, če bo to pisanje imelo kaj odziva pri zvezni, oz. deželni vladi, ali bo ostalo le glas vpijočega v puščavi.

za itd.); nad njo pa je bila Cerkev kot verska organizacija, ki je bdela nad srednjimi vrednotami vere, jamčila njeno kontinuiteto in odkrito nastopila, kadar je prišlo do nujnih primerov.

Demokršćanska stranka je bila torej izraz katoliškega sveta.

Ta ideološki in organizacijski obravec je v zadnjih desetih letih padel v krizo. Kriza pa se ni pričela v stranki, ampak v Cerkvi. Ta kriza v Cerkvi pretresa tudi italijansko demokršćansko stranko in ji izpodkopava tla. Ta kriza ki se še nadaljuje, je doslej potekala v treh obdobjih. Za prvo je bila značilna sodobna kultura, ki uveljavlja osebno versko življenje brez Cerkev; posledica tega je bila kriza v italijanski katoliški akciji, ki je bila vedno bolj prosvetno društvo kot katoliška akcija. Drugo obdobje je nastopilo, ko je italijanski mladi rod pričel ljubimkati z marksisti (1967—1969). To je privedlo do delne povezave med marksizmom in krščanstvom v Italiji in do preloma s cerkveno hierarhijo. V središču tega procesa je bila italijanska delavska katoliška akcija, kjer je prišlo do preloma z demokršćansko stranko, ki so jo označili za „sistem“ in „kapitalizem“ (Vallombrosa 1967). Tretje obdobje je bilo sindikalno. Sila novega gibanja je končno dosegla tudi delavski razred in z njim sindikate, ki so dovolj močna in samostojna ustanova. Takrat je prišlo do trditve: „Žejo po krščanski pravičnosti lahko izrazimo v sindikalni organizaciji brez vsakih odnosov s katoliško stranko in s Cerkvijo.“

Prof. Alberoni trdi, da se je medtem krščanska stranka polastila vsega državnega aparata in javnega področja ekonomije. Iz stranke vernih ljudi, je postala stranka plemenitkov in mogočnikov. Po zaslugi te nove oblasti, je skušala nadomestiti pomanjkanje ideološke podpore z delitvijo raznih uslug, služb, itd. s čemer je pričela ustvarjati klientelizem.

Tako se je demokršćanska stranka počasi pričela istovetiti z vlado, z največjim delodajalcem, z državo; s tem pa je postala nasprotnik sindikatov, gibanja delavcev in celo novih „katoliških-marksistov“, ki so bili še nekaj let poprej njena bistvena opora.

Vendar ta položaj ne bi privedel italijanske demokršćanske stranke do nevarnosti razsula, če ne bi istočasno nastopila mednarodna politična in gospodarska kriza. Tako pa je na mah prišlo do spopada med sindikati in vsemi levičarskimi strankami — tudi takimi s katoliško oznako — na eni in demokršćansko stranko, ki je vodila ekonomijo, na drugi strani. Posušile so se tudi zaloge za ohranitev klientele, ki je —

(Nad. na 2. str.)

„ODKRITE BESEDE KJE SMO IN KAM GREMO“

FORD OB INDOKITAJSKI TRAGEDIJI

Severnoameriški predsednik Ford je imel minul četrtek napovedani govor pred ameriškim kongresom o svetovnem položaju, predvsem o problemih v Indokiniji in na Bliznjem vzhodu. Kongres je pozval, naj odobri 1000 milijonov dolarjev za vojaško in „humanitarno“ pomoč Južnemu Vietnamu, medtem ko je za Kambodžo že prepozno. „Ko sem letos januarja prošil kongres za odobritev municije in hrane za Kambodžo, je bil še čas, da se ta dežela morda reši komunizma,“ je očital Ford kongresu, ki takrat ni reagiral. Ford je pozval podpisnice mirovne pogodbe 1. 1973 v Parizu, med njimi ZSSR in rečeo Kitajsko, naj vplivajo na Severni Vietnam, da bi ustavil vojaški napad in izpolnil določila mirovne pogodbe.

V zvezi s položajem na Bliznjem vzhodu je Ford izjavil, da „je treba drsenje v vojno na vsak način ustaviti.“ ZDA se bodo trudile za mir bodisi na novo sklicani ženevski konferenci, ali na kateri koli drug način, ki bi kazal na uspeh. „Pozval je kongres, naj preklic prepoved pošiljk orožja Turčiji, da bo ameriška vlada spet imela besedo pri reševanju ciprškega problema med Turčijo in Grčijo.“

Svoj govor v kongresu je Ford zaključil: „Ti trenutki tragedije v Indokiniji so trenutki preizkušnje za nas. Sedaj je čas našega odločanja. Ni naš namen, kazati s prstom na krivca, temveč graditi na naših mnogih uspehih; popravljati škodo, kjer je nastala; obnoviti ravnotežje, kjer se je podrla in korakati naprej v enotnosti. Prišel je čas, da odkrito govorimo med prijatelji, kje smo in kam gremo.“

V zvezi s Fordovim govorom v kongresu je znani zunanepolitični komentator New York Timesa James Reston minulo nedeljo popisal ozadje južnovietnamske tragedije, ki marsikaj pojasnjuje, dasi pušča odprta še mnoga vprašanja. V svoji analizi med drugim pravi:

„Najbolj značilno iz Fordovega govora je, da je bila saigonska vlada tista, ki se je odločila prepustiti dve tretjini dežele komunistom, ne da bi prej o tem vsaj obvestila severnoameriško vlado. Ford je povedal, da je bila odločitev izvršena 'unilateralno'.

Če bi bil vsaj nekaj dni vnaprej obveščen o nameri, da bo Južni Vietnam zapustil severna področja, kjer je bilo nagrnadenega za skoro milijardo ameriškega vojnega materiala in kjer je padlo desetstisoče ameriških življenj, bi Ford mogel poslati letala in ladje tja, da bi rešil ne samo otroke, temveč tudi provincijske funkcionarje, učitelje, menihe in vse druge, ki so se vsa ta leta borili proti komunistom. Vsem tem množicam sedaj grozi smrt.“

SMO PRED ZATONOM ITALIJANSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE?

(Nad. s 1. str.)

kot je to običaj — v množicah zapustila demokrščansko stranko.

Podoba demokrščanske stranke kot ogromnega stroja, ki krepko drži vso oblast, povzemajo nešteti italijanski politični komentatorji. Nekdo je celo trdil, da je demokrščanska stranka postala pragmatična stranka po ameriškem vzorcu, ki se ne meni več za nobeno ideologijo, ker ji nobena ne more škoditi.

II.

Po drugi strani pa je zopet res, da je danes italijanska demokrščanska stranka kakor nezavarovana, slabotna in zrahljana trdnjava, ki jo oblegajo z vseh strani. Ne priznavašjo ji ne desničarske ne levičarske in ne sredinske stranke. Nasprotno, vse jo koncentrično napadajo. Videti je, da je za nekatere danes edini problem italijanskega političnega življenja obraz, raskroj in uničenje demokrščanske stranke. Zlasti so v tej borbi ostre skupine katoliških oporekavalcev in nezadovoljnih, ki so predelale v levičarske stranke (v socialistično, komunistično, v proletarsko zvezo, v Lotta continua in v podobne). Za vse te je demokrščanska stranka sovražnik števil. 1, ki ga je treba pobiti. Kdo jih vodi nam jasno pove sedanji portugalski primer. Na sestanku v Neaplju (1-4. XI. 1974) so takomimovani „Kristjani za socializem“ govorili predvsem o temi osredotočene borbe proti Demokrščanski stranki, ki da je „kapitalistična“, „protidelavska“, „parazitna“, „klientelska“ itd. Na študijskem

Dejstvo je, da saigonska vlada ni bila v tragičnem položaju. Iz Severnega Vietnama so res da poslali na jug 150.000 mož redne vojske, toda ne nankrat. V Saigonu in Washingtonu so vedeli, da se bliža kriza, toda funkcionarji v Washingtonu niso slutili, da bo saigonska vlada ukazala splošen umik in prepustila stotisoče beguncev njihovi usodi.

Res pa je tudi, da je Saigon imel tudi svoje probleme. Ko je Severni Vietnam začel pošiljati svoje redne vojaške oddelke proti jugu, je v Washington prišel saigonska delegacija, da bi ugotovila, kakšno pomoč lahko pričakuje od ameriškega kongresa. Delegacije se natna voditelj Mike Mansfield in Hugh Scott sploh nista sprejela ter se je vrnila v Saigon brez odgovora. Saigonska vlada je sklepala, da so ZDA sklenile prepustiti Južni Vietnam svoji usodi.

Na drugi strani se je prav med vietnamsko krizo amer. zun. minister Kissinger spet ujel v bližnjevzhodni arabsko-izraelski problem za skoro mesec dni, ko je jugovzhodna Azija propadala. Medtem tudi na Bliznjem vzhodu Kissinger ni uspel, tako da so ZDA dobile v istem času dva silovita zunanepolitična prestrašna udara.“

Tako James Reston. Toda mnogi opazovalci se sprašujejo, če so samo ZDA odgovorne za boj proti komunistični ekspanziji, kjer koli se ta pojavi. Ostali svobodni svet nemo čaka brez dejanj, odn. rešuje le svoje interese. Znova se pojavljajo močni glasovi, naj bi se tudi ZDA „izolirale“ in prepustile ostali svet, naj gre svojo pot, če se noče resno angažirati za svobodo.

Portugalska vojska hoče eno samo partijo

Na Portugalskem gre notranjepolitični razvoj vedno hitreje v smer nove splošne vojaške diktature. Država, ki se je lansko leto izmotala iz 49-letnega avtoritarnega desničarskega režima, je padla v drugo, levičarsko skrajnost, da se za povprečnega državljanca prav za prav ne bo politično nič spremenilo. Zamenjali so se samo vrhovi v Lizboni.

Ker v kampanji za volitve v ustavodajno skupščino, ki so napovedane za 25. t. m., prihaja do hudih spopadov med posameznimi strankami in številnih neredov po portugalskih mestih, je minister za informacije kapitan Correia Jesuino že izjavil, da „je bilo verjetno naporno, da smo dovolili organiziranje strank“ in da „vojaška vlada ni zadovoljna z nobeno stranko.“

V volilni kampanji se udelejuje 12 strank, od katerih jih je 8 pristalo na

sestanku italijanske delavske katoliške akcije v Riccione (26-29. IX. 1974) je zastopnik manjšine Gabaglio silovito napadel demokrščansko stranko. Kakor bivši vodja te organizacije Labor, ki je presedlal v vodstvo socialistične stranke, je tudi on poudarjal nesmiselnost demokrščanske stranke, ki se bori proti komunizmu; italijanska komunistična stranka je s socialistično nosilec novega reda... Žal nimamo prostora za naštevavanje podobnih primerov.

Obleganja demokrščanske stranke se z vso zavzetostjo udeležuje tudi radikalna skupina, ki se označuje „najbolj neizprosna politična sila v borbi proti demokrščanski stranki.“ Na kongresu (1-4. XI. 1974 v Milanu) je ta skupina proglasila potrebo po novi vladi in novi reformi, borbo proti parazitom, klerikalcem, klasistom ip., ki vodijo demokrščansko stranko. Radikali hočejo novo vlado, v kateri bodo oni, socialisti in komunisti. Na tem kongresu radikalov je govoril tudi duhovnik Bisceglia, ki je v dolgem govoru poudarjal, da je laičen duhovnik, radikalec, socialist in revolucionar. Govoril je tudi komunist Pavolini, ki je trdil, da je treba še bolj poglobiti krizo v demokrščanski stranki, razbiti njeno vodstvo in pritegniti k leviči vse bivše člane te stranke, ki so za „zgodovinski kompromis“ med komunisti in krščansko demokracijo. Govorili so tudi Tallone, kot predstavnik italijanskega homoseksualnega gibanja „Fuori“ ter duhovnik Prunas-Tola in redovnica Marisa Galli kot predstavnica „male skupine radikalnih vernikov.“

Resnici na ljubo pa moramo reči, da vodijo obleganje demokrščanske stranke predvsem socialisti. Italijanska socia-

Mednarodni teden

MEDTEM KO se je položaj v Južnem Vietnamu na področju okoli Saigona vojaško ustalil, zlasti še, ko se je saigonskim oddelkom posrečilo znova zavzeti provincijsko mesto Xuan Loc, ki je nekaka predstraža Saigona samega, pa se sosednja Kambodža nahaja tik pred padcem komunistom v roke. Vse ameriške osebje je že zapustilo Phnom Penh, tamkajšnja oblast pa je odkrito povabila komunistične gverilce, naj zasedejo mesto. Tako v Južnem Vietnamu kakor v Kambodži hočejo komunisti doseči predvsem politično zmago nad nasprotnikom ter zato opazovalci menijo, da bi bili sedaj „po vojaških uspehih, pripravljeni na „pogajanja“, ki bi se stekla njim v prid.“

ZDA so za slučaj komunistične zmage v Južnem Vietnamu pripravile šest svojih divizij, s katerimi nameravajo evakuirati 200.000 južnih Vietnamcev, ki so na komunistični črni listi, da jih pobijejo, ko bi zasedli Saigon. Poročilo o tem načrtu je objavila ameriška revija Newsweek.

V LIBANONU je libanonska desničarska Falangistična stranka napadla palestinske gverilce, ki jih vodi Arafat ter je bilo pri spopadu ubitih več desetih gverilcev. Arafat, ki sedi na varnem v sosednjem Damasku, je pozval arabske države, naj „interventirajo“ v Libanon „proti imperializmu in cionizmu“ in „proti falangistični tolpi.“ Falangisti v Libanonu hočejo očistiti Libanon palestinskih gverilcev, ki so si to državo napravili za svoje oporišče in zatočišče.

PRVI komunistični gverilski oddelki, ki jih podpira Severni Vietnam, so se sedaj pojavili že v severni Tajski ter v severnem delu Malazije. Kazno je, da hočeta Kitajsko in ZSSR komunistirati ves indokitajski polotok.

vojaško vlado v državi še za nadaljnjih tri do pet let. To pomeni, da bodo tako ustavodajne volitve 25. aprila kakor poznejše zakonodajne volitve samo na papirju, ker Portugal civilne vlade še dolgo ne bo imel.

Portugalska vojska, ki jo podpirajo komunisti, je zadnje dni prišla tudi v odkrito navzkrižje s Čerkvijo, ko je ta obsodila poziv vojske, naj volilci volijo s praznimi listki, da bi s tem pokazali, da so proti strankam, se pravi proti političnemu pluralizmu. Cerkev trdi, da je samo politični pluralizem znak demokracije v državi.

Zadnji namen portugalske vojske, odn. junte, ki trenutno vlada, je ustanoviti povsem novo marksistično stranko, ki naj bi bila ena in edina državna stranka pod vojaškim vodstvom.

listična stranka meni, da je poskus sredinske leve (centro-sinistra) za vselej končan, zaradi česar morajo najti namesto demokrščanske stranke kakega drugega partnerja s katerim bi delili oblast; v stranki so sicer različni tokovi, eni bolj drugi manj neizprosni do demokrščanske stranke; eni žele takojšen odeep od te stranke, drugi ga žele za enkrat še predložiti. Tajnik De Martino je na primer na seji glavnega odbora socialistične stranke 11. XII. 1974 trdil, da je zaenkrat sodelovanje med DC in PSI še potrebno, toda ga morajo izvesti na novih osnovah. Nenni pa je nasprotno prepričan, kako se socialistična stranka dviga (kar zaenkrat še ni prav nič res), in da je treba sedaj demokrščansko stranko napasti, kjer koli se ponudi priložnost. Tudi član glavnega odbora Lombardi je ostro napadel DC in zahteval, da je treba preprediti kakršno koli vlado štirih strank, da je treba v sedanji prehodni dobi najti novo pot brez DC, da je treba doseči sodelovanje zlasti s komunisti.

Poleg omenjenih pa je še dolga vrsta drugih strank ki v zboru napadajo italijansko demokrščansko stranko, da ne omenjamo fašistične MSI in komunistične PCI, ki jo pobijata na vsakem koraku. Zlasti komunistična stranka zna tudi v Italiji čudovito ribariti v kalmem. Po eni strani ponuja roko in zgodovinski kompromis — compromesso storico — ; za širšo javnost, ki je nevedna ali brezbrizna ali naveličana večnih političnih in ekonomskih kriz in škandalov, podtalno pa rovari in ruši DC z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago.

(Dalje prihodnjic)

„Ni človeka, ki bi se bolj razlikoval od drugih, kakor se v različnih časih razlikuje on sam od samega sebe.“

Francoski mislec Blaise Pascal (1623—1662)

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Nedeljske volitve v provinci Misiones so v mnogih ozirih presenetile opazovalce, čeprav je končni rezultat logičen. Poleg rezultatov pa posredujejo političnemu analistu toliko stvarine za študij, da bodo predmet obdelovanja in pisanja še dolge tedne. V omejenem prostoru, ki ga imamo na razpolago, bomo skušali pregledati vsaj glavne odtenke, in sicer v funkciji nastopajočih političnih sil.

Kar se tiče številke, je na volitvah zmagala vladna Justicialistična fronta z 74.826 glasovi in s tem zagotovila mesto guvernerja in podguvernerja svojim kandidatom. Sledila je radikalna stranka z 62.767 glasovi, nato povezava Tercera posición (odeepitev peronizem) in Partido Auténtico (levi peronizem) z 15.244, na četrtem mestu je Nueva Fuerza s 1.675 glasovi, peti pa so infransigenti z le 1.628 glasovi, nato pa z kaj pičilimi številkami ostale stranke. V tem je vidna polarizacija glasov, ki so se bistveno opredelili za vladno stranko (justicialisti) ali pa za prvo opozicijsko stranko (radikali).

Peronisti so napredovali od volitev marca leta 1973. Dobili so 46 odstotkov glasov. Vendar, če to primerjamo s predsedniškimi volitvami septembra istega leta, je njihov odstotek krepko padel. Takrat, ko je bil izvoljen za predsednika pokojni general Perón, so namreč prejeli 65,53 odstotkov glasov. Važno je, da jih od radikalov na nedeljskih volitvah loči le slabih 12.000 glasov. Te glasove pa kaj lahko spravijo skupaj njihovi zavezniki v fronti, zlasti MID (Fronzizijevi desarrrollisti), ljudski demokristjani (2.553 glasov marca 1973), in razne manjše skupine. S tem rezultatom bo peronizem, da ohrani svoje možnosti zmage, prisiljen za vsako ceno ohraniti pri življenju to povezavo, in seveda biti do svojih zaveznikov bolj popustljiv.

Radikali so po svoji tradiciji nastopali sami. Volilni rezultat, čeprav niso zmagali, je zanje velik uspeh, in jih postavi v zavirljiv položaj kot prva (in sedaj mnogo bolj močna) opozicijska sila. Nikakor ni rečeno, da volitve v Misiones predstavljajo kak vzorec za vso državo, a neke vrste barometer so, kljub vsemu. Važno je zlasti to, da so v nekaterih departamentih (Glavno mesto, Apóstoles), zmagali radikali. Ta novi položaj je gotovo skušal izkoristiti vodja stranke dr. Balbín, ki se je

to sredo, 16., sestal s predsednico države, go. Mario Estelo Martínez de Perón

Tretje mesto je zasedla povezava peronističnih odeepkov Tercera Posición in Partido Auténtico. Ta zadnji se je, pred kratkim ustanovljen, prvič udeležil volitev. Izid je bil porazen zaradi velikega pričakovanja in velikih upov na uspeh. Obe stranki sta nastopili skupaj z guvernerja in podguvernerja s svojimi listami za provincijske poslance. Pri teh je bil izid za Partido Auténtico 9.168 glasov, za Tercera Posición pa 6.362. Če upoštevamo, da je ta stranka marca 1973 dobila 29.297 glasov, lahko vidimo ogromno nazadovanje. Razlog je enostaven. Takrat je šlo le za osebne razlike glede kandidatov. To pot pa je šlo že za ideološko razliko. In večina tedanjih volilcev se je vrnila v ortodoksnе vrste peronizma, in se je jasno oddaljila od povezave z levičo. Za levi peronizem pa je bila tudi izkušnja, in opazovalci že menijo, da v bodoče verjetno ne bo nastopal sam, pač pa v večji levičarski povezavi. S tem bi tudi postavili temelje novi levičarski struji. Levica namreč, po razsulu Revolucionarne povezave (Alende-Suelzo), ni imela močnega in jasnega izraza.

Od ostalih nastopajočih strank, ki nimajo nobene teže, bi omenili le še komuniste. Argentinska KP je prvič nastopala samostojno odkar se je zadnjikrat udeležila volitev leta 1958, ko je v vsej državi dobila ok. 2% glasov. Za to pot so napovedovali močan odziv, kar pa se ni uresničilo. Za guvernerja je KP prejela le 994 glasov, nekaj več (1.326) za poslance. Približno enako količino glasov je prejela Levičarska osvobodilna fronta in pa delavski socialisti (trockisti). Desničarska Nueva Fuerza (biv. ministra Alsogaraya) pa je dobila 1.657 glasov (6.721 leta 1973) in s tem zasedla četrto mesto.

Kar se tiče poslanske provincijske zbornice, so peronisti izgubili absolutno večino. Fronta si je zagotovila 16 od 32 poslancev (torej točno polovico), a od njih 4 pripadajo MID-u, ki se včasih ne drži strankine discipline. Radikali so prejeli 13 mest, leviji peronizem je dobil dva poslanska sedeža, Tercera Posición pa enega. Zaradi tega bo moral novi peronistični guverner tesno sodelovati z radikali, če bo hotel uspešno izpeljati načrte za obnovo v provinci. Sodelovanje, ki se bo gotovo ojačilo tudi na vsedravnem nivoju.

Cankarjev Kralj na Betajnovi

Premiera Cankarjeve drame Kralj na Betajnovi v režiji Maksa Borštnika in v uprizoritvi Slovenskega gledališča v Buenos Airesu, je bila v soboto 12. aprila v Slovenski hiši. Ta redka Cankarjeva igra iz podeželskega življenja, ki je bila napisana pred dobrimi 70. leti (1902), je postala že železen repertoar slovenskih gledališč in jo prav tačas dajejo tudi v Ljubljani; pa tudi čez meje Slovenije je šla natančno že pred 70. leti, ko so jo aprila 1. 1905 uprizorili v praškem Narodnem divadlu. Tudi v Buenos Airesu je bila igrana v okviru Slovenskega izseljenskega odra (režiser Špeh).

Uprizoritev Slovenskega gledališča prejšnjo soboto je bila svojevrstna ustvaritev predvsem, ker ji je režiser Borštnik hotel dati novo interpretacijo: ne ničejansko v smislu uprizoritev pred drugo svetovno vojno, ne socialistično-revolucionarno po njej, temveč svojo podobo Kantorja-človeka, ki se lomi med ljubeznijo in oblastjo, med zavestjo greha in nujnostjo oblasti, kamor ga peha bolj razmere kot pa sam sebe. On je kreiral tudi glavno vlogo Kantorja. Kako je uspel v tej novosti, bo pokazala ocena v prihodnji številki.

V glavnih osehah nastopajo znani igravci Slovenskega gledališča: Borštnik, Rezelj, Nose, Marnova, Radojica Šušteršičeva, pa v stranskih Vombegar, Hribovšek, Zorec ter mlajši — predvsem glavni ženski vlogi — Miriam Jereb in Janika Pezdic ter Marjeta Selan, v moških pa Ciril Jan, Franci Stanovnik in Franci Cukjati. Posebno naj imenujem Selanova dečka, ki sta odlično izvršila svoji vlogi. Igra je bila namenjena že k bližnji proslavi Cankarjeve stoletnice rojstva, ki bo drugo leto.

Izdan je ob tej priložnosti tudi lep prozpekt z oznako Cankarja dramatika izpod peresa prof. D. Moravca.

Goriška in Primorska

DUŠAN ČERNE - UMRL

Na veliki teden je v Gorici umrl v bolnišnici v Vidmu Dušan Černe, znana osebnost med zamejskimi Slovenci. Deloval je namreč na tržaškem radiu, kot časnikar sodeloval pri Novem Listu, kot politik pa mnogo pomagal pri ustanovitvi Slovenske skupnosti na Tržaškem. Pogreb je bil v sredo 2. aprila. Zbralo se je mnogo njegovih prijateljev in znancev iz Goriškega in Tržaškega. Pogrebne obrede je vodil msgr. Močnik, somaševala pa sta njegova nekdanja sošolca Humar in Pucchio, pa še msgr. Škerl in msgr. Klinec. Ob grobu pa sta se od rajnega poslovila deželni poslanec dr. Drago Štoka v imenu Slovenske skupnosti in dr. D. Legiša, nabrežinski župan, v imenu tednika „Novi list.“

NAGRADA „VSTAJENJE“ 1974

Komisija literarne nagrade „Vstajenje“, ki jo sestavljajo prof. Martin Jevnikar, časnikar Franc Jeza, dr. Anton Kacin in prof. Zora Tavčar. Rebuta se je sestala 20. marca 1975 v Trstu in podelila literarno nagrado „Vstajenje“ za leto 1974 tržaškemu skladatelju Ubaldu Vrabcu, ker je dal novo vsebino in obliko slovenski cerkveni pesmi, po kateri odraža občutje sodobnega človeka.

Denar in nagrado je poklonila Hranilnica in posojilnica na Opčinah.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Po uradnih podatkih študira na jugoslovanskih univerzah 3.500 študentov iz 71. držav „tretjega sveta“ odnosno držav v razvoju. Med njimi je okrog 1.000 študentov ki uživajo jugoslovansko štipendijo.

LJUBLJANA — V Sloveniji je približno 270 podeželskih kinematografov. Ker znaša urbanizacijska stopnja Slovenije okrog 42 odstotkov, zajamejo ti kinematografi skoraj polovico prebivalcev Slovenije. Kakšne filme predvajajo v teh podeželskih kinematografih je opisal France Forstnerič v Delu z dne 27. marca takole: „Vaški kinematografi niso revščina samo zavoljo škripajočih stolov, slabih dvoran, pičle razsvetljave, slabega zračenja, itd., ampak nas lahko še bolj skrbi vsebinska (ne) umetniško sporočilna siromaščina sporedov v teh kinih. Ko smo preleteli nekaj seznamov v določenem letu odigranih filmov, v katerem podeželskem letu na Slovenskem, so nam šlo lašje pokonci. Sama slaba kaubojsčina, grozljivke, kič, najvnošči, poneumljanje — skratka šund.“

CELJE — V celjsko tovarno EMO hodi Rozika Mislovič že dvajset let na delo, kjer opravlja za žensko izredno delo — je varilka. To delo razen nje opravlja še nekaj žensk v tej tovarni. Delo ni lahko, posebno ne poleti. Rozika pravi, da s tesnobo misli na leta, ki jo še čakajo do upokojitve. Po novih določilih je za upokojitev potrebnih kar 35 delovnih let, to je za žensko odločno preveč. Delavka je namreč izjavila, da vsako ženo, pa naj bo poročena ali samska, po prihodu domov čaka še en šiht. Zato bi bilo po njenem res primerno, da bi se mogle žene upokojiti s tridesetimi delovnimi leti.

LJUBLJANA — Letošnja zima se je „uradno“ začela v Ljubljani pravzaprav le tri dni pred začetkom pomladi, ko je v Ljubljani močno snežilo. Sneg pa ni dolgo držal, spet ga je vzelo sonce. Tudi v drugih delih Slovenije je ga je bilo povsod le za „vzorec“, dežja bila letošnja zima nekaj izrednega. Sneg prav malo, megle skoraj nič, pač pa obilo sončnih dni. V Ljubljani je 20-letno preteklo povprečje trajanja sončnega sija naslednje: December 26,6 ur (10% astronomsko možnega sija), januar 42,2 ur (15%) in februar 73,5 ur (25%). To zimo pa je v decembru v Ljubljani sonce sijalo 56,8 ur, v januarju 70,7 ur, v februarju pa 143,5 ur. Ljubljanska megle je zelo znana, a letošnja zimo je samo v decembru dosegla 20-letno povprečje: 19 dni, v januarju je bila megle le šest dni, februarja pa celo samo tri.

MARIBOR — Več mladih kmetijskih združenj se je v zadnjih letih vključilo v agrokombinat Maribor. Zadrugi so obdržali naziv zadruga. Po predpisih pa so lahko v kombinatu le TOZD-i (Te-

meljne organizacije združenega dela), in ne zadruga. Zato so nastale težave, ker kmetje hočejo obdržati ime zadruga, ki ima svojo tradicijo. Vključili bi se v kombinat, če bi se njihova zadruga imenovala zadruga in kot taka tudi poslovala. Kombinativni odstopi od svojih predpisov, kmetje pa vztrajajo, da nočejo postati „TOZD“. Zato so raje zunanji kombinati.

LJUBLJANA — Delo žensk v nočnih izmenah je po mednarodni konvenciji, ki jo je podpisala tudi komunistična Jugoslavija, že vrsto let prepovedana. V Sloveniji vsako leto tudi pišejo, da je treba nočno delo žensk odpraviti. Pa gre to prav počasi od rok. Lani je ponoči delalo še 11.799 žensk, kar je za 39% manj kot leta 1971. Pravijo, da bodo postopno odpravili nočno delo žensk do konca leta 1980. Med mnogimi tovarnami je Litijiska predilnica celo povečala število žensk v nočni izmeni: od 576 v letu 1974 na 593 v letu 1975!

MARIBOR — Izvršni odbor stanovanske skupnosti Maribor je sklenil predlagati skupščini občine Maribor potrditev zvišanja stanarin od 1. maja dalje. V povprečju naj bi se stanarine zvišale za 40%.

Umrli so od 19. do 26. marca 1975:

LJUBLJANA: Martin Zemliak; Zinka Zajbec r. Azman; Julij Bar, up. Terezija Arhar r. Brišnik; Rozalija Moharič; Franciška Borin r. Hafner (86); Evgen Šerbec, up.; Albin Tušar up.; Dominik Šmodič, kapetan v pok.; Amalija Detela; Jože Cerar, up. (77); Vinko Čeh, up.; Mirko Dimnik, varilec v p.; Terezija Jakoš; Rozi Sterben, hčerka akad. slikarja Mateja Sterbena; Peter Birsa, dir. Nar. banke v p.; Marija Vrbinč r. Žerjal (85); Anton Hab-

RAZNI KRAJI: Rado Kermelj, Sveto pri Komnu; Janez Jurkovič, Kočevska Reka; Viktorija Zdravje (75), Zaglog; Viljem Zupančič, up., Novo mesto; Andrej Forte, predvojni komunist, Trbovlje; Jospina Čebokli r. Bolhar, Donžale; Franciška Čop r. Safar, Kamnik; Uršula Račič, Viher pri Krškem; Aljz Mihalič, Brod; Ivan Lampert, Brezovica; Anton Mali up. juž ž., Velike Lašče; Stanko Fon, Celje; Stanko Vavpotič, povratnik iz Amerike, Piran; Vida Lepin r. Pelko, Celje; Franciška Zihel r. Štrn, pt. up., Vodice; Angela Fras (81), šmarje pri Jelšah; Amalija Zohar r. Upelj, Zagorje ob Savi; Fanči Kregar r. Jaklič, Poljane pri Sentvidu; Jože Modrijan, strugar, Vrhnika; Marija Vidmar, Kočevje; Andrej Pavlica, Koper; Franc Jan, up. (99), Dolenje Radulje pri Novem mestu; Adolf Selič, Radeče; Jože Hočvar, Sevnica; Stanko Kolenc, Juvanje; Franc Jakše, Celje; Antonija Jastrobnik, Gornji Dolič; Jakob Leder, up. Štepanja vas; Franciška Cerkenik, Laze pri Ljubljani; Ivana Lampič, r. Škafar (90), Bizovik; Urška Novak, Nevlje; Ivan Avšič, pleskar, Zadobrova; Ivan Sablič, miz. mojster, Rigonce; Ivan Špelak, vratar, Ig; Janez Jelenc, Donžale; Jože Lipovac, up., Kočevje; Terezija Grobovšek r. Starič, Sevnica; Maks Bajdura, fin. inšp. v p., Celje.

Rodil sem se med hribi, zato ljubim pokrajino ...

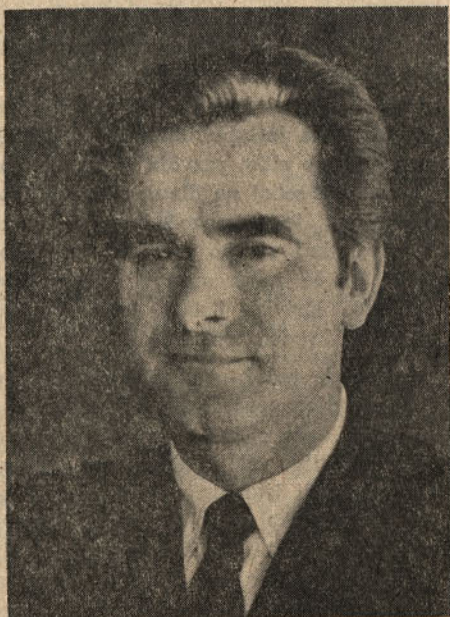
PRED UMETNIŠKO RAZSTAVO IVANA BUKOVCA

Želeli smo imeti vsaj kratek razgovor z njim. Povoča ni manjkalo. V soboto 26. in nedeljo 27. t. m., bo namreč Ivan Bukovec priredil že tretjo samostojno razstavo, kar je gotovo izredno lep uspeh našega umetnika. Dobila sva se v nedeljo dopoldne v uredništvu — zaposlenost enega in drugega ni dopuščala drugega dne; borba za vsakdanji kruh v emigraciji je še vedno problem mnogih.

Prišel je skupaj z ženo, go. Majdo in hčerko. In kaj kmalu se je razpletel razgovor, mimo razstave, o njegovem ustvarjalnem delu, prav od vseh začetkov, ko je še skoraj kot otrok, zaradi pomanjkanja papirja in svinčnika, po-barval sukanec in z njim štikal figure na krpo blaga. In s prvim svinčnikom in papirjem, darom upokojene francoske učiteljice.

Nato je prišla vojna, begunstvo, taborišče, učenje poklica namesto šolanja, rezbarska delavnica mojstra Žirovnika, pa nenehno veselje nad risanjem.

„Lahko bi rekli, da se je moje umetniško delovanje v resnici začelo šele z umetniško šolo, ki jo je organizirala Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu, in to uslugo ima ravno pokojni Marijan Marolt. On je zvedel, da jaz tudi nekaj slikam in mi je poslal povabilo. Tam je nastal prerez, kajti ide-

ja, ki sem jo imel prej o slikarstvu, je bila govoriti proti Bari, proti moderni umetnosti in proti vsemu. Tam se je zaobrnilo. Začel sem resno študirati, zares delati.“

Tedaj si se predal določeni liniji ustvarjanja?

„Ne. V šoli smo imeli popolno svobodo ustvarjanja. Pouk je bil osebosten za vsakega učenca. Bara Remec je imela slikarstvo in je vsakega kore-

Obletnica v San Martinu

Med slovenskimi političnimi emigranti se je razvila lepa navada, da vsaka krajevna skupnost slovensko praznuje obletnico blagoslovitve svojega skupnega doma — Slovenskega doma. Ob taki priložnosti se zbere v domu vsa krajevna družina skupaj s prijatelji iz drugih okrajev k celodnevni prireditvi.

Tako se je zgodilo preteklo nedeljo, 13. aprila tudi v San Martinu, kjer je krajevni Slovenski dom praznoval 14 letnico blagoslovitve. Ob tej priložnosti je bila dopoldne slovesna sv. maša v domovi dvorani, popoldne akademija, zvečer pa družabna prireditev.

Sv. maša

Sv. mašo je daroval delegat slov. dušnih pastirjev msgr. Anton Orehar. Med sv. mašo je krepko prepeval velikonočne pesmi domači pevski zbor pod vodstvom Slavka Rupnika. Ob oltar se je postavila skupina narodnih noš.

Po evangeliju je msgr. Orehar v svojem cerkvenem govoru poudaril tole:

Ob besedah sv. Petra: „Preživite v strahu čas svojega bivanja v tujini“ (1. Pet 1, 17), premislimo na realne naloge, ki jih imamo izseljenci v sedanjih okoliščinah, da se ob takih slovesnostih ne izgubimo samo v nekih visokih besedah, mimo katerih teče naše resnično življenje. Te besede morejo veljati nam, kateri smo pred 30 leti zapustili domovino in postali begunci ter tudi tistim, ki so bili rojeni v novi domovini, pa vsaj deloma nosijo na sebi še delež izseljenkega življenja.

Ko smo odhajali od doma, smo si pripravili nekaj obleke in hrane za prve dni, čeprav smo računali, da se vrnemo prej, kakor se je kasneje obrnilo. Tako moramo za zdrav obstoj poskrbeti za potrebne stvarne pogoje življenja: delo, urejeno gospodarstvo, resno izvrševanje poklica ter izpolnjevanje delovnih zakonodajalci in delavci; ter tudi zavarovanje, otrokom pa potreben študij in pot v življenje.

Družbo smo poiskali ob odhodu od doma, ker smo se čutili bolj varni na poti v tujino. Tudi danes je vsakemu od nas potrebna skupnost, katere prvo stopnjo najdemo redno v družini, večnoma po naravni pripadnosti, samci ali osamljeni, ki tukaj družine nimajo, naj se pravčasno naslonijo na poznano družino, da v času stiske ne ostanejo sami. Prav tako je potrebna vsem širša skupnost, ki nam oskrbi pogoje za življenje, katerih posamezna družina ne more dati: šola, prava orientacija v socialnem, sindikalnem in političnem pogledu, katero nam je zelo potrebno posebej v zvezi s sedanjimi dnevi. Pri ohranitvi in vzdrževanju skupnih ustanov so dolžni sodelovati vsi, vsak po svojih možnostih in sposobnostih.

Z blagoslovom matere in slovesom domače cerkve, ki nam je podelilo milost za pot, smo odšli od doma. Boga potrebujemo tudi danes, ko imamo zunanje potrebe urejene in oskrbljene. Za vse veljajo besede „zastonj se trudijo zidatji, če Bog ne zida hiše“ (Ps).

Po sv. maši je mnogo rojakov ostalo na kosilu in v prijateljskem razgovoru počakalo na akademijo.

Akademija.

Kmalu po 15. so se začele zbirati množice rojakov v domu. Obisk je bil izredno velik. Okoli 16 je stopil na oder

dvorane kulturni referent doma Stanko Oberžan ter začel napovedovati posamezne točke akademije. Letos je bilo v program vključenih tudi nekaj šaljivih točk, ki jih je pripravila sanmartinska mladina.

Pri prvi točki se je navzočim predstavila sanmartinska slovenska šola. Učenci in učenke so pod vodstvom svoje voditeljice gđe. Katice Kovač zarajale in pogumno zapele nekaj slovenskih pesmi. Nato je predsednik Slovenskega doma v San Martinu Franc Zorec pozdravil vse navzoče rojake in rojakinje, ter se jim zahvalil za obisk. Posebej je pozdravil zastopnika predsednika Narodnega odbora za Slovenijo in slavnostnega govornika Pavla Fajdiga, predsednika Zedinjene Slovenije Marjana Loboda, delegata msgr. Antona Orehara, našega domačega dušnega pastirja g. Jurija Rodeta, domovega botra Adolfa Jesiha ter zastopnike vseh slovenskih domov iz Velikega Buenos Airesa in raznih slovenskih društev in ustanov.

F. Zorec je omenil, da smo na ta dan pred 30 leti še bili doma v Sloveniji, kjer se je tedaj prebujala pomlad. Bil je tedaj tik pred koncem druge svetovne vojne. Naša domovina je bila izročena komunistom, na desetisoče nas je odšlo v begunstvo, slovenska vojska pa je bila izdajalsko izročena komunistom v pokol. Nas begunce so potem razgnali po vsem svetu z namenom, da bi utonili in izginiti. Toda nismo utonili. Zgradili smo si Slovenijo v svetu, kajti, kjer je Slovenec, tam je slovensko življenje, tam je Slovenija. Zgradili smo si domove, šole, cerkve, začeli izdajati vrsto časopisov, revij in knjig itd. In kar je najbolj razveseljivo, je to, da stopa na okolišje tudi naša mladina in nadaljuje delo starejše generacije. — Te besede so navzoči nagradili s krepko fujalo.

Sledile so rajalne vaje naraščajnikov in naraščajnic pod vodstvom gđe. Darinke Zorec, učiteljice telovadbe na sanmartinski slovenski šoli. Nato pa so mladci, ki jih vodi Janez Petkovšek, izvajali šaljivi šolski prizor.

Slavnostni govor člana NO Pavla Fajdiga

S. Oberžan je nato povabil na oder slavnostnega govornika Pavla Faj-

diga, člana NO za Slovenijo, ki je nazival nekaj zelo aktualnih misli in željanje zasluženih pohval. Govor prinašamo na uvodnem mestu našega lista.

Po govoru so prihitele na oder članice krožka SDO v San Martinu in so, enotno oblečene, predvajale lepo in učinkovito ritmično vajo, ki jo je sestavila in naščuvala gđe. Darinka Zorec. Sledila sta še dve šaljivi točki mladine.

Zaključno točko je imel Slovenski pevski zbor iz San Martina, ki je pod vodstvom Slavka Rupnika zbrano in krepko zapel štiri pesmi (Mrzli veter, Noč ej tiha noč, Eno samo tiho rožo, V pomladni zori) ter žel za svoja izvajanja navdušeno pohvalo. — S to točko je bila akademija končana.

Po akademiji je velika večina rojakov ostala še na družabnem delu prireditve, pri kateri je sodeloval znani orkester Planika.

OBVESTILA

SOBOTA, 19. aprila 1975:

V Slovenski hiši ob 21 „Kralj na Betajnovi“ v izvedbi Slovenskega gledališča

NEDELJA, 20. aprila 1975:

V Slovenskem domu v Carapachaytu

SOBOTA, 24. aprila 1975:

V Slovenski hiši ob 17 predavanje Zveze slovenskih mater in žena pod naslovom „Leto žene in Slovenka“

SOBOTA, 26. aprila 1975:

Otvoritev razstave slik akad. slikarja Ivana Bukovca v Slovenski hiši ob 20.

V Slovenski hiši ob 21 „Kralj na Betajnovi“ v izvedbi Slovenskega gledališča

V Slomškovem domu ob 20. redni občini zbor kreditne zadruga „Sloga“.

NEDELJA, 27. aprila 1975:

V Slomškovem domu ob 9 redni občini zbor Slomškovega doma.

V Slovenski hiši ob 17 „Kralj na Betajnovi“ v izvedbi Slovenskega gledališča

RAZSTAVA SLIK IVANA BUKOVCA

Kot je bilo že objavljeno, bo otvoritev razstave slik akademskega slikarja Ivana Bukovca v soboto, 26. aprila, ob 19.45 v mali dvorani Slovenske hiše. Razstava pa bo odprta še v nedeljo, 27., in sicer od 10.30 do 12 in od 15 do 21.

POPRAVEK

V poročilu o Slovenskem dnevu v Slovenski vasi v naši prejšnji številki prosimo bralce, da popravijo stavek o petju med skupno mašo takole: Med sveto mašo je pel lanuški cerkveni pevski zbor pod vodstvom organista g. Meleta.

RAZSTAVA SLIK

SLOVENSKA HIŠA

OTVORITEV: 26. aprila ob 19.45

Buenos Aires

26. in 27. aprila

LEPO VABLJENI!

Tedaj se je začela doba, katere sad je letošnja razstava?

„Prišel sem do tega, da ni stvar hlatasti po najnovjših izmih, ampak da si moram poiskati lastno osebnost v ustvarjanju, pri kateri ni važno, če je moje ustvarjanje najbolj moderno slikarstvo, marveč da je resnično moj lasten izraz. In to sem našel v pokrajinskih motivih. Letošnja razstava sestavlja same pokrajinske slike. Rodil sem se med hribi, zato mi je pokrajina zelo všeč, zlasti hribovita pokrajina. Zato prevladujejo motivi iz Córdoba in delno Tandila. Pa še to: zadnja leta sem mnogo delal v lesu kot kipar. Naradil sem troje večjih križev, nato križev pot za slovenske cerkve, dvoje družinskih jaslje, itd. Protiutež temu kiparskemu delu mi je bilo morda prav slikanje pokrajine.“

Ali ni 24 slik malo za štiri leta dela?

„Ne razstavljam vsega, kar sem delal v tem času. Če upoštevamo, da mi služba vzame 10 ur dnevno, sem v tem času poleg še omenjenega kiparskega dela in nerazstavljenih slik, pripravil tudi mnoge ilustracije, opremo Zbornikov in podobno. Za slikanje potem izrabim ves svoj prosti čas, vsak izlet, počitnice...“

Vem da se umetniško udeležuješ tudi v tukajšnjem okolju.

Udeležujem se v organizaciji AVA (Artistas Visuales Agrupados) katere sem tudi odbornik. Napravili smo več skupnih razstav (v San Martinu, Ba-

llesterju, San Fernando, itd). V provincialnem Salonu prov. Buenos Aires, ki je bil lansko leto v Ayacucho, je bila vsaka občina zastopana po enem slikarju, enem kiparju in enem grafičarju. Kot slikar sem bil izbran, da sem zastopal Sanmartinsko občino v tem salonu.“

Kako bi definirali tvoj sedanji umetniški trenutek?

„Zdi se mi da sem na nekem prelomu. Ne bi rekel, da je s to razstavo konec slikanja pokrajine, pač pa iskane nove tematike, tudi vnašanje figur v sliko. To bi bila trenutna težnja.“

Se misliš morda bolj posvetiti kiparstvu?

„Kiparstvo je zame nekaj novega. Prav zaradi tega me privlači in v njem še mnogo iščem. Seveda predvsem v lesu. Nekaj znanja mi je v tem dal ravno France Ahčin s svojim poukom anatomije in poznejšimi nasveti.“

In po razstavi?

„Po razstavi bom pač ves prosti čas, ki mi preostaja od vsakdanjega dela, ko mora človek skrbeti za družino, in moramo vsi pošteno delati, posvetil nadaljnemu ustvarjanju.“

Razgovor je bil končan. Mnogo bi lahko še govorili. Še o njegovem delu, težnjah. Še o drugih razstavah, ki jih je imel skupaj z Metko Žirovnik, Pa-pežem, Makekom. O njegovem nenehnem iskanju. Pa, saj bo še prilika. Morda ob njegovi naslednji razstavi, ki upajmo da bo kmalu... t. m.

SLOVENSKA HIŠA — Ramón L. Falcón 4158 — Capital

Slovensko gledališče

Buenos Aires

IVAN CANKAR

Kralj na Betajnovi

drama v treh dejanjih

Predstave: sobota, 19. aprila ob 21.
sobota, 26. aprila ob 21.
nedelja, 27. aprila ob 17.

Režija: Maks Borštnik
Scena: Frido Beznik

COOPERATIVA DE CREDITO "S. L. O. G. A."

(Sociedad Legal Orientadora General del Asociado)
Matrícula INAC N° 5380

Bm. Mitre 97

Ramos Mejía

Convocatoria

De conformidad con lo dispuesto por el artículo 20° de los Estatutos, se convoca a los señores socios a la Asamblea General Ordinaria que se realizará el día 26 de abril de 1975 a las 20 horas en el local de la calle Castelli 28 de la Ciudad de Ramos Mejía, Partido de la Matanza, Provincia de Buenos Aires, para tratar el siguiente

Orden del día

- 1°) Designación de dos Asambleístas para suscribir el Acta de la Asamblea.
- 2°) Elección de una comisión escrutadora, según lo dispuesto por el artículo 23° de los Estatutos Sociales.
- 3°) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Estado de Resultados, Anexos N° 2 y 3 e Informe del Síndico, correspondientes al Ejercicio Económico N° 14 finalizado el 31 de diciembre de 1974.
- 4°) Elección de miembros del Consejo de Administración y Síndicos según lo determinado por el artículo N° 28 de los Estatutos Sociales: por dos años: 1 Presidente, 1 Pro-secretario, 1 Pro-tesorero, 3 Vocales Titulares y 1 Vocal Suplente; por un año: 1 Síndico Titular y 1 Síndico Suplente.

EL CONSEJO DE ADMINISTRACION

Art. 21° de los Estatutos Sociales: Las Asambleas Generales se celebrarán sea cual fuere el número de socios concurrentes una hora después de la fijada en la Convocatoria, si antes no se ha reunido ya la mitad más uno de los socios.

Slovenski dom v Carapachayu

vabi na vsakoletno

TOMBOLO

ki bo v nedeljo, 20. aprila, ob 15-30 popoldne.
Pripravljenih je že sedaj nad 50 lepih in vrednih tombolskih dobjtkov in čez 100 činkvinov.
Po sv. maši, ki bo ob 11.30, bo pripravljeno skupno družinsko kosilo.
V nedeljo, dne 4. maja, pa bomo slovesno praznovali

15. obletnico ustanovitve doma

s celodnevno prireditvijo.

Na obe srečanja rojakov v Carapachayu že sedaj opozarjamo in lepo vabimo vse rojake.

ŠOLSKI ODBOR NA PRISTAVI

Vabi vse starše šolskih otrok na

roditeljski sestanek,

ki bo takoj po sv. maši v
nedeljo, 20. aprila

Nato bo

družinski asado

Vabljeni vsi prijatelji Pristave!

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja
Capital Federal
Tel. 41-1413

Ordinira v torek in petek od 17 do 20.
Zahtevati določitev ure na privatni
telefon 628-4188.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, cnc. 2

T. E. 35-8827

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE ZAMORA

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem
velikem lokalu, vedno na razpolago najfinejše pohištvo.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo na radio Antártida od 19 do 19.30 ure. Od te nedelje naprej bodo na sporedu spet samo slovenske pesmi.

Učiteljska seja šolskega odbora ZS bo ta mesec 23. aprila ob 20. uri v društvenih prostorih.

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil in odšel po plačilo k Vsemogočnemu naš zvesti član

Jakob Poznič

Njegovo truplo počiva na pokopališču Villegas, kjer čaka večnega vstajenja. Molimo za pokoj njegove duše.
Ramos Mejía, 13. aprila 1975

Slomškov dom

Kdor v Bogu živi,
v Bogu umrje!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož in skrbni oče, gospod

France Gregorin

Na pokopališču v San Justo čaka vstajenja, kjer smo ga pokopali 1. aprila ob veliki udeležbi rojakov.

Iskrena hvala vsem sosedom in rojakom, ki so ga obiskovali v času bolezni in se prišli posloviti od rajnega, vsem darovalcem cvetja, g. Klemenčiču za poslovilni govor ob grobu, Kreditni zadrugi „Sloga“ za izplačano posmrtnino; posebna zahvala pa duhovnikom gg. dr. A. Starcu za sveto maziljenje, J. Rodetu, A. Prebilu in p. C. Petelinu za molitve ob krsti.

Vsem Bog poplačaj!

Zalujoči:

žena Martina
hčerka Barbara
brat Lojze (ZIDA)
sestra Ivanka (Avstralija)
sestra Pepca (Avstrija)
svakinja Majda z družino
(Bs. As)
svakinja z družino v domovini in
ostalo sorodstvo

Buenos Aires, 1. aprila 1975

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem
velikem lokalu, vedno na razpolago najfinejše pohištvo.

Ludvik Puš

(15)

NA DOLGO POT

Sedela sva v tihoti in molku dolgo, in predla svoje turobne misli, ki so hromile dušo, kakor je hoja hromila telo.

V zgodnjih popoldanskih urah se je po cesti mogočno prigunjal naš visoko naloženi voz, kjer sva bila prejšnji dan pustila svoj kovček. Ob njegovem videzu sva se razveselila, kakor da bi pol domovine prišlo z njim. Brodarjevi so naju veselo pozdravili in gospodar se je hudomušno namuznil: „Tudi naš voz je prišel, čeprav mu vidva nista zaupala.“

Potem smo spet skupno nadaljevali še preostali kosček poti proti dravskemu mostu. Približali smo se mu kak streljaj ali dva, a vožnje nismo mogli nadaljevati. Pojavili so se reditelji, ki so očitno imeli nalogo preprečevati naval na most, da bi se nazadnje čisto ne zamašil. Kakšna oblast je prevzela skrb za red in načrtno spuščanje vozil in ljudi na most? Bil je angleški oficir, ki se je bil s četo vojakov zasedbene armade na tanku pripeljal in prevzel okupacijsko oblast. Civilni in vojaški predstavniki beguncev in slovenske narodne vojske so takoj navezali stike z njim, mu podrobno razložili položaj in prosili za azil in zaščito.

Po navodilih rediteljev smo s ceste zapeljali na obširno zemljišče, na enem

delu podobno sadnemu vrtu, na drugem travniku. Tamkaj je že bilo vse polno ljudi in vozov. Naša „barka“ se je postavila v vrsto z drugimi vozili, da bi tam mirno dočakala trenutka, ko se bo reklo: „naprej!“ Zdelo se je, da bo čakanje dolgo, kajti na zelo dolgem zavoju ceste proti mostu, ki ga je nam bilo z nekoliko vzvišene lege razložno videti, se je vse tlo prometa, skupin ljudi, živine in vozov, oddelkov nemške umikajoče se vojske, majhnih vojaških avtomobilov, velikih kamionov in tovornjakov, domobranskih skupin, pa spet beguncev in njihovih vozil. Ni bilo Angležem lahko delati red (kajker je bilo to lahko z naše pozicije ugotoviti; po cele ure in še dalje se na cesti ni nič ganilo in nikamor premaknilo. Kadar pa se je premaknilo, se je po kratkih minutah spet ustavilo.

Videč, da je do naše vključitve v begunski tok na cesti časa na pretek, sem se nekoliko ozrl okrog, da bi morda našel kaj znanih ljudi. Nisem se dolgo ogledoval, ko zagledam eno skupino od Sv. Ane na Ljubelju, le da je sedaj bila večja. Poleg vodilnih begunskih civilistov so bili tam tudi visoki domobranski oficirji. Vsi so gledali prede zamašljeni in zaskrbljeni, več so molčali kot govorili.

Na vprašanje, kako je angleški ko-

mandant pri mostu reagiral na njihovo prošnjo za sprejem v varstvo in oskrbo beguncev iz Jugoslavije, sem zvedel, da je odgovoril pozitivno. Glede oboroženih skupin v vojaških uniformah je bilo njegovo stališče, da jih bo angleška vojska onstran mostu razorožila, potem pa vzela v zaščito. Kaj drugega v tem oziru ni bilo mogoče pričakovati, so pojasnjevali.

Mnogo in premnogo se je govorilo in pisalo takoj takrat in v naslednjih dneh in tednih, še več pa kasneje po begunskih taboriščih in izven njih, o teh prvih stikih civilnih in vojaških beguncev s predstavniki angleške zasedbene vojske. Mnogokateri slovenski begunec se je o tem kritično izražal, dolžeč navzoče člane Narodnega odbora pomanjkljive priprave za to nalogo, ali celo nesposobnosti, vojaškemu vodstvu domobrancev pa očitač, da je Angležem nepravilno predstavilo slovensko vojsko. Jaz nisem imel s temi akcijami in stiki nobenega opravka, le sledil sem jim. Nikoli nisem obsodil nikogar, ki je imel opraviti z angleškimi okupacijskimi oblastmi, če ni dosegel, kar se je od njega pričakovalo. Z redkimi izjemami so bili Angleži zvesti podporniki komunistične revolucije v Jugoslaviji, sodelavci in zavezniki Titovega režima ter kot taki protikomunističnim beguncem, še bolj pa borec zoper komunizem v uniformi, dosledno in skrajno nenaklonjeni. Kdor ta osnovni dejavnik spusti iz vida pri ocenitvi razmerja med begunci in angleško zasedbeno oblastjo, kaj lahko postane iz

stvarnega kritika nestvaren obrekovalec.

Nekateri so iz zlih posledic sklepali na zgrešene vzroke, češ, če bi bili odgovorni možje takoj od začetka napravili to in to tako in tako, bi do tega in onega ne bilo prišlo. Taki ljudje ne pomislijo, da je lahko biti moder, kadar imaš celotno sliko razvoja gotovega dogodka pred seboj na dlani, ni pa lahko, mnogokrat je nemogoče, predvidevati vnaprej, kaj se bo zgodilo in kako, zlasti še, če imaš opraviti s perfidno oblastjo. Krivico delati je neskončno lažje kot krivico trpeti.

Kdor je tedaj nosil odgovornost, je bil postavljen pred dovolj ogromne naloge, čijih zadovoljivo reševanje bi bilo težko izvedljivo celo med polnega zaupanja vrednimi ljudmi in oblastmi, ki bi bile prijateljsko razpoložene pri iskanju izhodov in nastajajočih situacij. Dovolj pa je znano, da so činitelji angleške oblasti zastopstvu domobrancev in beguncev v obraz zatrjevali in obljubljali rešitve, o neresničnosti katerih so takrat že vedeli in so imeli pripravljen načrt, da jih izvedejo v popolnem nasprotju z obljubami in zagotovili. Koliko jih je bilo tačas med nami, ki bi bili nagnjeni dvomiti v resnicoljubnost angleških uradnih predstavnikov? Ker so ti vedoma in namerno varali poštene ljudi, pade le neznamen del krivde na slovenske zastopnike, češ, da so bili preveč zaupljivi in lahkoverni. Pa tudi to se je moglo videti šele post factum, ne prej, da bi jih bilo prav opozoriti, naj bodo previdni. Od trenutka, ko so slovenski možje

prvič stopili pred angleškega oficirja pri dravskem mostu, do nastopa dr. Valentina Meršola pred maršalom Aleksandrom v Vetrinju nekako mesec dni kasneje, se je v slovenski zgodovini odigralo poglavje, ki bo resnico iščočemu zgodovinarju belilo glavo, koga naj med vodilnimi ljudmi po pravici obremenimo z obtožbo opustitve priložnosti ali napačnega ravnanja v onih usodnih dneh.

Sonce se je bilo že močno nagnilo proti večeru, a še vedno smo sedeli v travi in se grelji v sončnih žarkih, za tisti letni čas kar pošteno toplih. Vsaj sonce je bilo toplo, ko je bilo vse drugo okrog nas in v nas hladno, kar mrzlo! Zdaj tega zdaj drugega iz družbe je prišel iskat kdo, naj gre urejevati in mirit razburjene duhove, kjer se je zataknilo. Drugi smo gledali scenerijo na nasprotnem, levem bregu Drave. Cesta onkraj mosta zavije ostro na levo, potem se pa v velikem loku obrne v klance proti desni in teče po hrbtu vzpetine proti bližnjemu gradu. Sonce je bilo takrat že toliko nizko ob zapadnem ozorju, da je bilo razločno videti iz ozadja razsvetljene siluete junaških fantov slovenske vojske, kako so snemali s sebe orožje, odpenjali pasove z municijo in ročnimi granatami, ter vse odlagali na občestni praporek. Odrejeno je namreč bilo, da gredo domobranci prvi čez most, radi česar smo bili civilisti obsojeni na tako brezkončno čakanje.

(Bo še)